Bijlage 2 Stads- en dorpsgezichten

Inventarisatieformulier Stads- en dorpsgezichten Weert Gebied IX – Dijkerakker

Omvang gebied Dijkerstraat, Keenterstraat, Dijkerakkerweg (zoals op kaart aangegeven)

Plaats Weert Datum opname januari 2006

Redengevende omschrijving op gebieds-/structuurniveau

1. Beschrijving van de ontstaansgeschiedenis, de rol in en het belang voor de geschiedenis van Weert, de mate van representatie van de Weerter historie/ groei/ ontwikkeling, weerslag van de (agrarische) functie, tijdbeeld/bouwstijl, de relatie tot de context en de informatiewaarde;

Het gebied van de Dijkerakker en omgeving is een landelijke gelegen gedeelte van het buitengebied, juist ten zuiden van de Ringbaan Zuid. Op de top van de Dijkerakker zijn sporen van nederzettingen uit bronstijd en vroege ijzertijd gevonden. Ook uit de Romeinse tijd zijn sporen gevonden, maar er was waarschijnlijk geen continue bewoning, die nu nog herkenbare elementen oplevert. De Keenterstraat heeft een kenmerkend gebogen verloop dat waarschijnlijk is ontstaan in de 8^e eeuw vanwege de destiids gangbare manier van ontginnen. Door de methode van ploegen is tevens de enigszins bolle, zogenaamde kransakker ontstaan. Archeologische vondsten tonen aan dat dit gebied al rond 800 na Christus in gebruik was. Het wegenpatroon met driesen - driehoekige dorpspleinen, veelal met drinkpoel voor het vee - stamt waarschijnlijk ook uit die tijd. In dit gebied bevinden zich resten van een schans. Deze schans is waarschijnlijk in de eerste helft van de 17^e eeuw aangelegd. De schans was omgeven door een brede gracht met van oorsprong een houten ophaalbrug. De gracht werd opgenomen in het waterloopstelsel van het gebied. De restanten van deze schans zijn nog aanwezig, maar moeilijk te herkennen. Ten zuiden van de Dijkerstraat is nog een geringe verlaging te zien waar de grachten moeten hebben gelegen. Ook in de verkaveling is de schans nog herkenbaar. Dergelijke lijnen dienen te worden gerespecteerd. Ander bijzonder element van dit gebied is de St. Annamolen van Keent. Het betreft de rijksbeschermde molen die in 1912 is gebouwd met onderdelen van de in 1911 afgebroken Clercxmolen vlakbij de Dries. Voor de boeren was het een verbetering dat ze niet zo ver meer hoefden met het graan.

2. Beschrijving van de identiteit, karakteristiek, situering, belevingswaarde, ruimtelijke kwaliteit en waardering van elementen;

Het gehucht Keent bestond zoals blijkt uit kaartmateriaal in de 18e eeuw. De percelering buiten de kransakker, de groenstructuren en de bebouwing dateren uit de 17e tot en met de 20e eeuw. De bebouwing bestaat uit agrarische bedrijven, sommige met gevelsteen waaronder een uit 1817. Dit gebied bevat naast veel karakteristieke boerderijen en bijbehorende groenstructuren ook de restanten van een schans.

- 3. Signalering van bijzondere objecten, beeldbepalende en beeldondersteunende panden, structuren, zichtlijnen, stratenpatroon, rooilijn, inrichting openbaar gebied en groenstructuren;
  - o De monumenten zijn onder 7 opgenomen.
  - o Het wegenpatroon met verkaveling is uniek en kenmerkend voor dit gebied.
  - o De restanten van een schans zijn het beschermen waard.
  - o Vanuit het gebied zijn er fraaie zichtlijnen op de St. Anna molen, de St. Josephskerk en op het middengebied.
- 4. Waardering van de gaafheid en uniciteit, maar tevens het signaleren van eventuele beeldverstorende elementen
  - Het wegenpatroon met kransakkerstructuur is in hoge mate uniek. Hierbij is het gebogen verloop van de Keenterstraat met het karakteristieke open middengebied van groot belang.
  - De bebouwingscluster nabij de kruising Dijkerakkerweg Dijkerstraat vormt een gaaf historisch tijdsbeeld.
  - Het recente bedrijf midden op de Dijkerakker verstoort de karakteristiek van dit gebied, het historische ensemble en de landschappelijke waarde in hoge mate.
  - o Ook de grootschalige loods van het bedrijf aan de Klakstaartweg werkt beeldverstorend.
  - De grootschalige gebouwen van de manege nabij de Ringbaan Zuid passen niet in het historische beeld.
  - o De betonplaten van de wegverharding op de Dijkerakkerweg zijn beeldverstorend.

5. Foto's

Keenterstraat met zicht op de St.Annamolen

Zicht vanuit het midden van de Dijkerakker

Bebouwing aan Keentersteeg, westzijde

Bebouwing aan de Keentersteeg, oostzijde

Recente bedrijfsbebouwing midden op akker

Karakteristieke boerderijen Dijkerakkerweg

Boerderijen nabij dries Dijkerstraat

Grote loods met buitenopslag Klakstaartweg

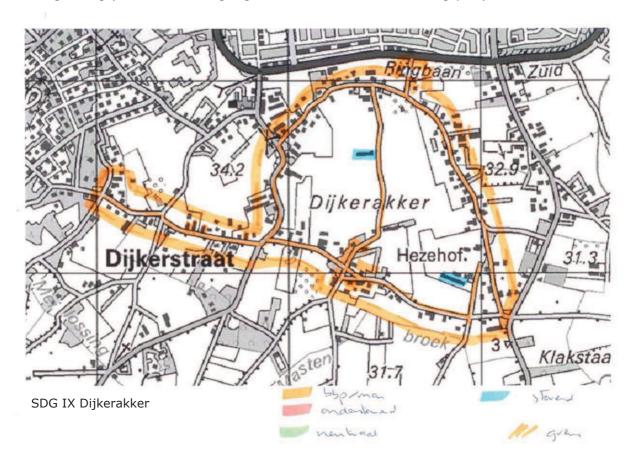

De afwatering rondom de Dijkerakker

6. Begrenzing (wordt nader vastgelegd in het betreffende bestemmingsplan)

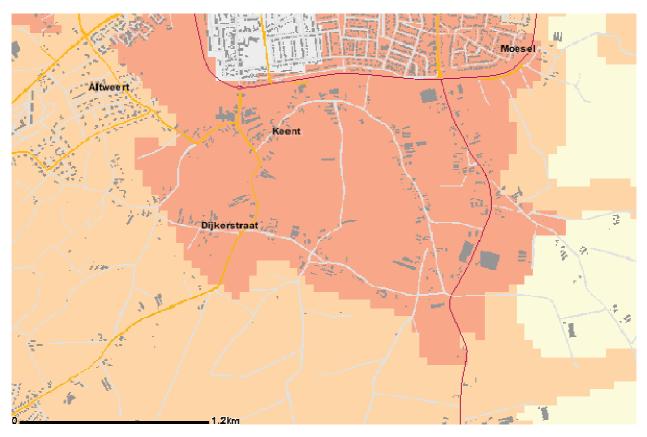
7. In het gebied aanwezige beschermde monumenten

Categorie	Adres
Rijks	Keenterstraat 1 (molen St. Anna)
Provinciaal (vervallen)	Keenterstraat 1 (molen St. Anna)
Gemeentelijk	Dijkerakkerweg 5 (vm. boerderij) Dijkerstraat 31 (boerderij) Dijkerstraat 34 (boerderij) Dijkerstraat 36 (boerderij) Dijkerstraat 40 (boerderij) Dijkerstraat 42 (boerderij)

8. Externe rapporten

 Dijkerakker /Dijkerstraat / Keenterstraat te Weert, Monumenten Advies Bureau Nijmegen, maart 2006

9. Indicatie archeologische verwachtingswaarde

10. Waardering

Waardering	Criteria
+ tot +++++	
	A. Sociale en cultuurhistorische waarde
++++	 het object/terrein is verbonden met de geschiedkundige herinneringen in de ruimste zin des woords;
++++	het object/terrein vertegenwoordigt een fase in de ontwikkeling van stad, streek of dorp;
++++	het object/terrein vertegenwoordigt een aspect van de sociale of economische geschiedenis.
	B. Informatiewaarde
+++	Mate waarin het object/terrein door de aanwezigheid in de omgeving alleen al aanschouwelijk onderwijs geeft en de passant informatie over het verleden ontvangt.
	C. Architectonische en kunsthistorische waarde
+++	 het object/terrein is een goed voorbeeld van een stijl of bouwtrant of van het werk van een architect, is gaaf van stijl en detaillering terwijl eventuele latere wijzigingen het architectonische beeld niet storen;
+++	 het object/terrein vertegenwoordigt vanuit architectonisch historisch oogpunt gezien een bouwstijl die kenmerkend is voor een bepaalde periode en geeft afzonderlijk of samen met andere de historische stedenbouwkundige ontwikkeling aan;
++++	het object/terrein vertegenwoordigt een onvervangbare bouwstijl, techniek of bouwtype.
	D. Planologische en landschappelijke waarde
++++	 het object/terrein heeft een nauwe relatie met de geomorfologie en de landschappelijke omgeving;
++++	het object/terrein is gelegen in een gebied met oorspronkelijke perceelsstructuren en patronen van wegen en waterlopen;
++++	het object/terrein vormt met bijgebouwen, kleinere artefacten en erfbeplanting een karakteristiek geheel;
++++	4. het object/terrein is karakteristiek voor stad, streek of dorp.
	E. Unieke waarde
++++	Het is van belang of een object een unieke waarde heeft of dat er meerdere (soortgelijke) objecten in de omgeving van het object staan. Als een object niet in verband kan worgen gebracht met andere objecten (zoals in D. Situering), kan het betekenen dat het een unicum is in zijn soort en juist daarom zeer waardevol.
	F. Gaafheid
++++	Vrijwel elk object is aangepast sinds het gebouwd is. Sommige aanpassingen en veranderingen passen echter niet in de stijl van het object en zijn storend voor het aanzien ervan. Het omgekeerde is overigens ook mogelijk: een wijziging kan de waarde van een object verhogen. G. Bouwkundige staat
++++	De bouwkundige staat van een object speelt een rol bij de beoordeling
++++	of een object in aanmerking komt voor een gemeentelijke monumentenlijst. Daarbij dient wel een onderscheid te worden gemaakt tussen achterstallig onderhoud en de fundamentele staat waarin een object verkeert. Uitgangspunt is dat een restauratie mogelijk met zijn. Tevens kan ook gedacht worden aan bescherming indien de ruïne als zodanig voldoende waarde bezit om als gemeentelijk monument te beschermen.
	H. Ouderdom
++++	De ouderdom van een object speelt een mindere rol bij de beoordeling van een object. De gemeente Weert hanteert hiervoor in principe de minimale leeftijd van 50 jaar, in speciale gevallen zou hiervan afgeweken kunnen worden.